

۱۱ - کدام عبارت با بیت «یکی را به سر، بر نهد تاج بخت / یکی را به خاک اندر آرد ز تخت» قرابت معنایی بیش‌تری دارد؟

① هر آن که از روی نادانی نه او را گزید، گزند او ناچار بدو رسید.

② گره‌گشای هر بندی. آموزنده‌ی هر پندی.

③ بلندی و برتری از درگاه او جوی و بس.

④ ارجمند گرداننده‌ی بندگان از فرومایگی، گردن‌کشان از سروری.

۱۲ - در کدام گزینه زمان‌های افعال آشکار بیت زیر به ترتیب کاملاً درست آمده است؟

گفتمش پس آن خدای خشمگین خانه‌اش اینجاست، اینجا در زمین؟

تازه فهمیدم، خدایم این خداست این خدای مهربان و آشناست

① گذشته، حال، گذشته، حال، حال

② حال، گذشته، حال، حال

③ گذشته، حال، گذشته، گذشته، حال

④ حال، گذشته، گذشته، حال

۱۳ - آرایه‌ی نوشته شده مقابل کدام بیت نادرست است؟

① عقل حیران شود کز خاک تاریک نژد چون برآید این همه گل‌های نغز کامکار (واج‌آرایی)

② دوستی از من به من نزدیک‌تر از رگ گردن به من نزدیک‌تر (تلمیح)

③ مهربان و ساده و بی‌کینه است مثل نوری در دل آینه است (تشخیص)

④ برق از شوق که می‌خندد بدین سان ناگاه ابراز هجر که می‌گیرد بدین سان زار زار؟ (تشبیه)

۱۴ - چند تا از واژه‌های زیر نادرست معنا شده است؟

«نغز: شکستن / تماثل: تصویرها / حیران: سرگردان / صورتگر: نقاش / نژند: اندوهگین»

① سه تا

② دو تا

③ یکی

④ معنای همه‌ی واژه‌ها درست است.

۱۵ - در کدام عبارت آرایه‌ی واج‌آرایی در حرف یا حروف مشخص شده کمتر مشهود است؟

① بر امید دانه‌ای افتاده‌ام در دام دوست: د

② ملالت علما هم ز علم بی‌عمل است: م - ل

③ ای شطّ شیرین پر شوکت من: ش

④ طبعی به هم رسان که بسازی به عالمی: ز

۱۶ - متن زیر چند نادرستی املائی دارد؟

«آری، ما به این میهن، این خواستگاه بخردان، می‌نازیم و سر از همگان برمی‌افرازیم. ما از طبار ایرانیان نژاده‌ایم که پایدار و نستوه باری گران را به مقصد می‌رسانیم که بر دوش ما نهاده شده است و هر پشت را خُرد می‌کند و در هم می‌شکند، مگر پشت نیرومند فرزند ایران که تویی! پس هر آینه، در راه بهروزی آن از هیچ تلاش و تکاپوی بازمان و دریق تَورز.»

① دو تا

② سه تا

③ چهار تا

④ پنج تا

۱۷ - کدام واژه‌ی بیت زیر درست معنا شده است؟

ای نام نکوی تو، سردفتر دیوان‌ها وی طلعت روی تو، زینت‌ده عنوان‌ها

① دیوان: قاضی‌ها

② وی: او

③ طلعت: درخشندگی

④ زینت‌ده: زیبایی

۱۸- در میان واژگان زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

(بوته‌های خوار - ارمغان - رطوبت - سیرآب - هواسی نیرومند - هدقه - اصرار حکیمانه - نژند - گل‌های نغز کامکار)

① یک ② چهار ③ پنج ④ دو

۱۹- کدام بیت به مفهوم خودشناسی با توجه به عبارت (بخوان و بجوی و پیوی و ایران و خود را بشناس)، اشاره دارد؟

① ای شده در شناس خود عاجز	کی شناسی خدای خود هرگز
② در زمین دیگران خانه مکن	کار خود کن، کار بیگانه مکن
③ زندگی جهد است، استحقاق نیست	جز به علم انفس و آفاق نیست
④ آنچه در علم بیش می‌باید	دانش ذات خویش می‌باید

۲۰- «که» در کدام بیت حرف است و نقش دستوری می‌گیرد؟

① ما که از خویش گذشتیم چه هجران چه وصال / مردن و زیستن مردم بی‌باک یکی است
② چو خورشید جهان‌افروز هست اقبال او پیدا / که داند کرد خورشید جهان‌افروز را پنهان
③ هوای کوی تو دارد صبا ز گشت چمن / چو آن غریب که میلش به جانب وطن است
④ بس که می‌خوانند دل‌ها را به کویت هر نفس / بلبلان را در گلستان‌ها گرفت آوازا

پاسخنامه تشریحی

- ۱۱ - گزینه ۴ بیت صورت پرسش و عبارت گزینه‌ی «۴» هر دو بیان می‌کنند همه چیز در دست خداست و بالا بردن یا پایین افکندن مخلوقات در حیطه‌ی قدرت الهی است.
- ۱۲ - گزینه ۱ افعال ابیات صورت سؤال و زمان آن‌ها:
«گفتم» گذشته / «است» در «اینجاست» حال / «فهمیدم» گذشته / «است» در «خداست»: حال / «است» در «آشناست»: حال
- ۱۳ - گزینه ۴ گزینه‌ی (۴)، تضاد و تشخیص دارد، تضاد (خندیدن، گریستن).
- ۱۴ - گزینه ۳ نغز: خوب، نیک، نیکو
- ۱۵ - گزینه ۴ حرف مشخص شده در گزینه «۴» واج آرایی ندارد.
- ۱۶ - گزینه ۴ واژه‌هایی که در متن صورت سؤال نادرست نوشته شده است عبارت است از: «خاستگاه»، «می‌نازیم»، «تبار»، «نستوه»، «دریغ»
- ۱۷ - گزینه ۳ در بیت صورت سؤال، «دیوان» یعنی مجموعه‌ی اشعار یک شاعر، «وی» یعنی «وای» و «زینت‌ده» یعنی «زینت‌دهنده، زیبایی‌بخش». در این بیت «طلعت» معنای «درخشندگی» دارد که به درستی معنا شده است.
- ۱۸ - گزینه ۳ شکل صحیح کلمات به ترتیب عبارتند از: (بوته‌های خار - سیراب - حواسی نیرومند - حدقه - اسرار حکیمانه)
- ۱۹ - گزینه ۴ مفهوم عبارت، توجه به علم در مسیر خودشناسی است که با مفهوم بیت مطرح شده در گزینه‌ی ۴، ارتباط معنایی دارد.
- ۲۰ - گزینه ۲ در عبارت «که داند کرد خورشید جهان‌افروز را پنهان»، «که» به معنای «چه کسی» و نهاد است.